

14 Şubat 2007 günü Yavuz Sabuncu'yu Uğurlarken

Prof. Dr. Cem Erođul

Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

• • •

12 Şubat 2007 Pazartesi günü, sabahın erken saatlerinde Yavuz Sabuncu yaşama gözlerini yumdu. Ölüm yaşamın parçası. Yaşam isteniyorsa ölüm de kabullenilecek. Ne var ki, bu ölümden isyan ettirici bir yan var. Ben, Yavuz'un doktora tezine yardım ettim. Yıllar sonra profesörlük raporunu da yazdım. O halde, ölüm gününde, benim değil, onun beni uğurlaması gerekirdi. Sıra şaştıkça, ölümün acısı da büyüyor ister istemez. Bir de şu son birkaç ayın, insanın içini karartan tıbbi müdahale süreci var. Ben hekim değilim. Yapılanları hekim olarak değerlendiremem. Ama Yavuz'a yapılan ameliyatın hasta hakları, hasta yakınlarının hakları ve tıp ahlakı bakımından mutlaka sorgulanması gerektiğini düşünüyorum.

Ölüm bir güzel insanı daha alıp götürdü. Yavuz sevgi dolu bir insandı. Sevgisini sulu gözlü bir taşkınlık biçiminde değil, sürekli bir adalet arayışı biçiminde yaşardı. Mülkiyeliler Birliği burslarının dağıtımını yaparken de, 2000'den 2005'e beş yıllık Kamu Yönetimi bölüm başkanlığı sırasında araştırma görevlilerinin kadro sorunları için mücadele ederken de, tecrite karşı kampanya gibi insan hakları mücadelelerine omuz verirken de hep bu yüce sevgi anlayışıyla davrandı. Yavuz sevginin, sevilene sarılmak kadar, hatta ondan çok, sevilenin gerçek ihtiyaçlarının karşılanması için çabalamak olduğunu bilenlerdendi.

Yavuz'un yurt sevgisi de öyleydi; sulu gözlü değil geliştirici. İyi bildiği Alman anayasal düzeninin Türkiye'de hukuk devletinin güçlendirilmesine yarayacak kimi kurumlarının tanınması ve benimsenmesi için, tıpkı rahmetli Muammer Aksoy hocamız gibi, uğraşıp durdu. Örnek olarak, "anayasa şikâyeti" için yaptıklarını anımsamak yeter. Yavuz, aynı zamanda, özgün bir düşünürdü. Bütün alan uzmanlarının hemen teslim edecekleri gibi, seçim hukuku deyince Türkiye'de akla gelen ilk isim Yavuz Sabuncu'ydu. Bu yönüyle uluslararası

alandanda da değeriinin kabul edildiğinin göstergesi, 1996'da Bosna'da, 1998'de de Azerbaycan'da seçim gözlemcisi olarak görevlendirilmiş olmasaydı.

Hukuk Fakültesi'ni değil Mülkiye'yi bitirmiş olmasına karşın ya da belki de biraz onun sayesinde, Yavuz çok iyi bir hukukçuydu. Bağımsız düşünmesini bilirdi. Örneđin, herkesten önce ve herkesten daha ısrarlı bir biçimde, TBMM'nin görev ve yetkileri açısından 1982 Anayasası'nın öncekilerden kesinlikle ayrıldığını, Anayasa'nın 87. maddesinde TBMM'nin görev ve yetkilerinin sınırlayıcı bir biçimde sayıldığını, dolayısıyla TBMM'ye anayasanın öngörmediği yeni bir yetki tanınamayacağını savundu. Yavuz bu görüşü Sayıştay üyelerinin seçimi dolayısıyla ortaya atmıştı. Yıllar sonra Anayasa Mahkemesi, Yavuz'un bu gerekçesine dayanarak, 87. maddede belirtilmediğine ve anayasanın başka bir hükmüyle doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenmediğine göre, TBMM'ye Radyo Televizyon Üst Kurulu'na üye seçme görev ve yetkisini veren yasa düzenlemesini anayasaya aykırı buldu. (E.2002/100, K.2004/109, G.21.9.2004. RG. 26249, 4 Ağustos 2006) Hastalığının ortaya çıktığı aylarda yayınlanan bu kararı Yavuz'un görüp görmediğini bilmiyorum. Ancak anısını şenlendirmek için söyleyeyim; karar oybirliğiyle alınmıştır ve bunu imzalayanlar arasında, Yavuz'un da benim de sevgili kürsü arkadaşımız Fazıl Sağlam da vardır.

Ancak bence Yavuz'un anatüzeze diyeceğim, ancak yadırgamasın diye haydi anayasa hukukuna diyeyim en büyük katkısını, öğrenciler için kaleme aldığı, bana kalırsa, yalnız öğrenciler için değil konuyla ilgilenen herkes için büyük bir ışık kaynağı olan Anayasaya Giriş kitabı ile yapmıştır. Bugün on ikinci basısı yayınlanmış bulunan bu yapıt, her basısında işlene işlene eşsiz bir kaynak haline gelmiştir. Anayasayı anlatmada bu yöntemi ilk kullanan, bu acılı günümüzde bugün aramızda bulunan, kürsümüzün en kıdemli üyesi hocamız Mümtaz Soysal'dır. İlk kez 1968'de yayınlanan ve ilginç bir biçimde onun da adı Anayasaya Giriş olan kitabında, Mümtaz Soysal, alışılmış yöntemleri bir yana bırakarak, Anayasa'nın ikinci maddesinde sayılan devletin temel niteliklerini, soyut birtakım verilerle değil, anayasa metninde her özgül nitelikle ilişkilendirilebilecek bütün düzenlemeleri göz önüne alarak açıklama yoluna gitmiştir. Kitabın 1969'da yapılan ikinci basısında da, konuyla biraz daha uzaktan ilişkili açıklamaları metin içinde daha küçük puntolarla basma yöntemini başlatmıştır. İşte anayasanın anlatımında çığır açan bu yolun en yaratıcı, en başarılı izleyicisi Yavuz Sabuncu olmuştur. Onun içindir ki Yavuz'un kitabı bence, yürürlükteki anayasa düzenini bütüncü ve derinlemesine bir biçimde kavramak isteyenler için en ön sırada gelen kaynaktır.

Kürsümüz ilk büyük kaybını 31 Ocak 1990'da verdi. O gün Muammer Aksoy aramızdan ayrıldı. 2 Kasım 1997'de, bu kez en büyüğümüz, Bahri Savcı hocamız, bize elveda dedi. Bugünse, hiç olmaması gereken bir zamanda,

Yavuz'u uğurluyoruz. Yavuz hepimizi severdi. Ama elbette, esas sevgilileri eŐi HÜlya ile oğlu Ali'ydi. BaŐta onlar olmak üzere abisi BaŐar Sabuncu'ya ve bütün yakınlarına, sevenlerine, öğrencilerine baŐ sağlığı diliyorum ve bu sevgililer gününde Yavuz'u anılarımızın en sevgi dolu köŐesine uğurluyorum.